

INTERNATIONAL JOURNAL OF CREATIVE RESEARCH THOUGHTS (IJCRT)

An International Open Access, Peer-reviewed, Refereed Journal

ಕರಾವಳಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳ ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ (ಉತ್ತರಕನ್ನಡ, ಉಡುಪಿ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಅನುಲಕ್ಷಿಸಿ)

ರಾಮಚಂದ್ರ

ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರ ಹಿರಿಯ ವೇತನ ಶ್ರೇಣಿ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ

ಭಂಡಾರ್‌ಕಾರ್ಲ್ ಕಾಲೇಜು – ಕುಂದಾಪುರ, ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆ

೧. ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ

ಭಾರತವು ವಿವಿಧ ಜಾತಿ, ಮತ, ಧರ್ಮ, ಸಮುದಾಯಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿದ್ದು, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಭಿನ್ನ ಶಾರೀರಿಕ ರಚನೆಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಅನೇಕ ಬಗೆಯ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಜೀವನಕ್ರಮಗಳು ಜನಾಂಗಗಳು ಸಮ್ಮಿಲನವಾಗಿದೆ. ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆ, ಮೌಖಿಕ ಭಾಷೆ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಂಬಿಕೆಗಳು, ರೂಢಿ ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಕಲೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚೌಕಟ್ಟು ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನತೆ ಕಂಡು ಬಂದರೂ, ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಪರಿಸರಾತ್ಮಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಕೆಲವು ಸಮುದಾಯಗಳು ತೀರಾ ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದು ಗಿರಿ, ಕಂದರ, ಬೆಟ್ಟಗುಡ್ಡ, ಕಾಡು ಕಣಿವೆಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿ ಇನ್ನೂ ಅರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಕೆಳಸ್ತರದ ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ವಸಾಹತು ಕಾಲದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೆ ಯುರೋಪಿನ ಕ್ರೈಸ್ತ ಮಿಷನರಿಗಳು ಮಾನವ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು, ಸಾಹಿತಿಗಳು, ಚಿಂತಕರು, ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕರು, ಭಾರತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು, ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಮತ್ತಿತರು ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯವನ್ನೊಂದು ಅಧ್ಯಯನದ ವಸ್ತುವನ್ನಾಗಿಸಿರುವರು. ಇವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದು, ಭಾರತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಾನಂತರ ತನ್ನ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಹರಿಸಿತು. ಮೊದಲು ಅದು ತನ್ನ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ೩೪೨(೧) ಮತ್ತು (೨) ರ ವಿಧಿ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸ್ಥಾನಮಾನ ನೀಡಿ ಆದಿವಾಸಿಗಳನ್ನು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳು (ಖಬ್ತುಜುಫುಫುಫು ಖಡಿಫುಫು) ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಯಿತು. ಇವರನ್ನು ಗಿರಿಜನರು, ವನವಾಸಿಗಳೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾ ಸರ್ಕಾರವು ತನ್ನ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಸೌಲಭ್ಯ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ನೀಡಿದಲ್ಲದೆ, ಸರ್ಕಾರವು ಮಿತಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಯಾಮಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಆ ಮೂಲಕ ಆದಿವಾಸಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒತ್ತು ನೀಡಿತು.

೨. ಉದ್ದೇಶ:

ಪ್ರಸ್ತುತ ಲೇಖನವು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

- ೧) ಕರಾವಳಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಾದ ಉತ್ತರಕನ್ನಡ, ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸ್ತವ್ಯವಿರುವ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ನೆಲೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಪರಿಚಯಿಸುವುದು.
- ೨) ಸಂವಿಧಾನಬದ್ಧವಾಗಿ ಘೋಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಮತ್ತು ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮಂಜೂರಾತಿಗಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಿರುವ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುವುದು.

ಡಿ. ವ್ಯಾಪ್ತಿ

ಕರಾವಳಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಾದ ಮೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಾದ ಉತ್ತರಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಾರವಾರ, ದಾಂಡೇಲಿ, ಹೊನ್ನಾವರ, ಭಟ್ಕಳ ತಾಲೂಕುಗಳು, ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಉಡುಪಿ, ಕಾಪು, ಕುಂದಾಪುರ, ಬೈಂದೂರು ತಾಲೂಕುಗಳು, ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಂಗಳೂರು, ಬಂಟ್ವಾಳ ತಾಲೂಕುಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಹಾಗೂ ಈಗಾಗಲೇ ೨೦೧೧ರಲ್ಲಿ ಸಂವಿಧಾನಬದ್ಧವಾಗಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರ್ಪಡೆಗೊಂಡು ಮತ್ತು ಕರಾವಳಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದ ಸ್ಥಾನಮಾನಕ್ಕಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿರುವ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯ ಮಾಹಿತಿಗಳು ಈ ಲೇಖನದ ಮುಖ್ಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಾಗಿದೆ.

ಈ. ಅಧ್ಯಯನದ ವಿಧಾನ

ಈ ಪ್ರಬಂಧದ ಅಧ್ಯಯನದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯು ಕರಾವಳಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಮೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಾದ ಉತ್ತರಕನ್ನಡ, ಉಡುಪಿ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಮಾತ್ರ ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯದಿಂದ ತಿಳಿದು ಬಂದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮಾಹಿತಿಗಳ ಮೂಲವಾದ ಅವಲೋಕನ, ಸಂದರ್ಶನ, ನಮೂನೆ ಮತ್ತು ಅನುಷಂಗಿಕ ಮಾಹಿತಿಯ ಮೂಲಗಳಾದ ವಿವಿಧ ಲೇಖನಗಳು, ಜನಗಣತಿ, ಸಂಖ್ಯಾಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ದಾಖಲೆಗಳು, ವರದಿಗಳು, ನಿಯತಕಾಲಿಕೆಗಳು, ಶಬ್ದಕೋಶಗಳು, ವಿಶ್ವಕೋಶಗಳು, ಗ್ರಾಜೇಟಿಯರ್‌ಗಳು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಮಾಹಿತಿಯ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಐ. ಬುಡಕಟ್ಟು ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು:

ಕರಾವಳಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳ ಜನಸಂಖ್ಯೆ, ಅವರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಪಾರಂಪರಿಕ ಕುಲಕಸುಬುಗಳು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಬುಡಕಟ್ಟು ಎಂದರೇನು? ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಹೇಗೆ? ಕರಾವಳಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಯಾವ್ಯಾವ ಬುಡಕಟ್ಟು ಪಟ್ಟಿಗೆ ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುವ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳಾವುವು? ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿರುವ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳಾವುವು? ಎಂಬೆಲ್ಲ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಸಹಜವಾಗಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲ ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಬುಡಕಟ್ಟು ಎಂಬ ಪದದ ಅರ್ಥದ ಕುರಿತು ಅನೇಕ ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಹಾಗೂ ಮಾನವ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ತಮ್ಮದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬುಡಕಟ್ಟು ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ ಅರ್ಥ ವಿವರಣೆ ಕೊಡುವುದು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭದ ಮಾತಲ್ಲ.

ಭಾರತ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ 'ಟ್ರೈಬ್' ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಗೊತ್ತುಗುರಿಯಿಲ್ಲದಂತೆ ಬಳಸಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಎಸ್.ಸಿ. ದುಬೆ ಅವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿರುವರು.

ಮಾನವ ಶಾಸ್ತ್ರದ ನಿಘಂಟಿನಲ್ಲಿ (ಆರ್ಥೋಡಾಕ್ಸಿಡಿಥಿ ಔ ಂಟಿಟಿಡಿಥಿಡಿಥಿ): [ಬುಡಕಟ್ಟು ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ವಿಭಜಿಸಿ, ಬುಡ ಎಂದರೆ ಮೂಲ, ಕಟ್ಟು ಎಂದರೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಕಟ್ಟುಕಟ್ಟು ಆಚರಣೆ ಎಂಬ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಅರ್ಥಕೋಶದಲ್ಲಿ (ನಿಘಂಟು) ಬುಡಕಟ್ಟು ಎಂದರೆ ವಂಶ, ಮನೆತನ ಎಂದರ್ಥ. ಕಿಟಿಲ್ ಅವರು ತಮ್ಮ ಅರ್ಥಕೋಶದಲ್ಲಿ ಬುಡಕಟ್ಟು ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ 'ಕುಟುಂಬ' ಹಾಗೂ 'ಕುಲ' ಎಂಬ ಅರ್ಥವನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಬುಡಕಟ್ಟು ಎಂಬ ಪದ ಆಂಗ್ಲಭಾಷೆಯ ಟ್ರೈಬ್ (ಟ್ರಿಬ್) ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ ಸಮಾನಾರ್ಥಕ ಪದವಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಭಾಷೆಯ ಟ್ರೈಬುಸ್ (ಟ್ರಿಬ್) ಎಂಬ ಪದದಿಂದ ಉಗಮಗೊಂಡಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ತಾವು ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ವಿಕಾಸ ಹೊಂದಿದವರೆಂದು ಭಾವಿಸುವುದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಬುಡಕಟ್ಟು ಎಂದು ಕರೆಯುವುದು ಹೆಚ್ಚು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ.

ಸರ್ ಹರ್ಬರ್ಟ್ ರಿನ್ಸ್ ಅವರು ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಮೂಲ ನಿವಾಸಿಗಳು (ಒರ್ಥೋಡಾಕ್ಸಿಡಿಥಿ) ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. (೧೯೦೧ ಉ ೧ ೨೨೧೮) ಸರ್ ಬೇನ್ಸ್ ಜನಗಣತಿ ವರದಿಯಲ್ಲಿ 'ಬೆಟ್ಟ ಮತ್ತು ಕಾಡಿನ ಬುಡಕಟ್ಟು' ಎಂದು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ.

(೧೮೯೧ ರಿಂದ ೧೯೧೦ ರವರೆಗೆ) ಜೆ.ಎಚ್. ಹೆನ್ರಿ ಅವರು 'ಆದಿಮ ಬುಡಕಟ್ಟು' ಎಂಬುದಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿದ್ದಾರೆ. (೧೯೩೧ : ೩೩೯೧), ಲೆಕ್ಚರ್ ಬಾಪರವರು 'ಆದಿಪ್ರಜಾ' (೨೦೧೪ : ೩ ೨೩೨) ಡಾ.ಜಿ.ಎಸ್. ಗುರ್ಯೆರವರು 'ಹಿಂದುಗಳ ಹಿಂದುಗಳು' ಎಂಬುದಾಗಿ ಕರೆದಿರುವರು. (೧೯೪೩ : ೩೨) ಡಾ. ವೇರಿಯರ್ ಎಲ್ವಿನ್‌ರವರು 'ರಾಷ್ಟ್ರದ ಮೂಲ ವಾರೀಸುದಾರರು' ಎಂಬುದಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿದ್ದಾರೆ. (೧೯೩೯ : ೫೧೯)^{೧೦}. ೧೯೦೧, ೧೯೧೧, ೧೯೨೧, ೧೯೩೧ ಮತ್ತು ೧೯೪೧ರ ಜನಗಣತಿಯ ವರದಿಗಳಲ್ಲಿ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯದ ಜನರನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ 'ಸರ್ವಜನತನವಾದಿಗಳು' (೦೩೫೫) ಬೆಟ್ಟ ಮತ್ತು ಕಾಡಿನ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳು (೦೩೫೬ ಚಿಟಿ ಜಿಟಿ ಐಟಿ) ಪ್ರಾಚೀನ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳು (೦೩೫೭ ಚಿಟಿ ಐಟಿ) ಮತ್ತು ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳು ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಡಾ. ಆರ್.ಕೆ. ದಾಸ್ ಮತ್ತು ದಾಸ್ ಎಸ್.ಆರ್. ಅವರು ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನರನ್ನು 'ಖಗೋಳಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು' (೧೯೫೫: ಪುಟ ೨೯) ಎಂಬುದಾಗಿ ಮರು ನಾಮಕರಣಗೊಳಿಸಿರುವರು. ಗುಜರಾತ್‌ನ ಸಂತ ನರಸಿಂಹ ಮೇಷ್ ಅವರು 'ಗಿರಿಜನ' ಎಂಬುದಾಗಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಈ ಪದವನ್ನು ಪೂಜ್ಯ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜೀಯವರು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ಪ್ರಚಾರ ಪಡಿಸಿದರು.

೫. ಎ) ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಬುಡಕಟ್ಟಿನ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ (ಅಭಿವಿವರಣೆ ಅಥವಾ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು):

ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಮಾನವಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಬುಡಕಟ್ಟು ಎಂಬ ಕಲ್ಪನೆವು ಬೆಳೆದು ಬಂದಿರುವ ರೀತಿಯನ್ನು ಅರ್ಥೈಸುವುದು ಕೂಡ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಬುಡಕಟ್ಟು ಎಂಬ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ನಾವು ನಾಲ್ಕು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

- ೧) ಬುಡಕಟ್ಟೆಂದು ಸ್ವಯಂ ಪರಿಪೂರ್ಣ, ಸಮೈಕ್ಯ ಘಟಕವಾಗಿ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.
- ೨) ಬುಡಕಟ್ಟೆಂದು ರಾಜಕೀಯ ಘಟಕವಾಗಿ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. (ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಚಿಟಿ ಐಟಿ ಚಿಟಿ ಐಟಿ)
- ೩) ಬುಡಕಟ್ಟೆಂದು ಜನಾಂಗವಾಗಿ ಅರ್ಥೈಸಬಹುದು. (ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಚಿಟಿ ಐಟಿ ಚಿಟಿ ಐಟಿ)
- ೪) ಬುಡಕಟ್ಟು ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡ (ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಚಿಟಿ ಐಟಿ ಚಿಟಿ ಐಟಿ)

ಯಾವ ಸಮುದಾಯ ಗತಕಾಲದಿಂದಲೂ ನಿಸರ್ಗದ ಮಡಿಲಲ್ಲಿ ಸುಖವಾಗಿ ಬದುಕಲು ಬಯಸುವುದೋ, ಪ್ರಕೃತಿಜನ್ಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನೇ ಭಕ್ಷಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುವುದೋ, ತನ್ನದೆಯಾದ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ರೀತಿಯ ಜೀವನ ವಿಧಾನದಿಂದ ಜೀವಿಸುವ ಆಶಯವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಜೀವನ ನಡೆಸುವುದೋ ಆ ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ಆದಿವಾಸಿ ಅಥವಾ ಬುಡಕಟ್ಟು ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದು (ಡಾ. ಕೆ.ಎಂ. ಮೇತ್ರಿ : ೨೦೧೪, ಪುಟ ೧೨೮)

೫. ಎ) (೨) ಬುಡಕಟ್ಟೆಂದು ಸ್ವಯಂ ಪರಿಪೂರ್ಣ, ಸಮೈಕ್ಯ ಘಟಕವಾಗಿರುವುದಾಗಿ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು:

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯವೂ ತಮ್ಮದೇ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವರು. ಇವರ ವೇಷಭೂಷಣ, ರೂಢಿ ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಜನನ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳು, ವಿವಾಹ ಆಚರಣೆಗಳು, ಅಂತ್ಯ ಸಂಸ್ಕಾರ, ನ್ಯಾಯ ವಿಧಾನ, ನೈತಿಕ ನಿಯಮಗಳು, ನಂಜಕೆ, ಆಚಾರ ವಿಚಾರಗಳ ವಿಧಿ ವಿಧಾನಗಳಲ್ಲಿ ಏಕರೂಪತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಇವರು ಮೂರ್ತಿ ಪೂಜಕರು (ಖಗೋಳಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು), ನಿಸರ್ಗರಾಧಕರು, ಸರ್ವಜನತನವಾದಿಗಳು (೦೩೫೫), ಲಾಂಛನವಾದಿಗಳು, ಭೂತ ಪ್ರೇತ, ಮಾಟ-ಮಂತ್ರಗಳ ನಂಬಿಕೆಯುಳ್ಳವರು. ಹೀಗೆ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. 'ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಜೀವನವು ಧರ್ಮದೊಂದಿಗೆ ಅನುವಾಗಿದೆ. ಇವರ ಇಡೀ ಜೀವನವು ಧರ್ಮದಲ್ಲೇ ಅದ್ದಿ ತೆಗೆದಂತಿದೆ'. ಧಾರ್ಮಿಕ ನಿಷ್ಠೆಯುಳ್ಳವರೂ, ಪ್ರಕೃತಿ ಪೂಜೆ, ಪಿತೃಪೂಜೆ (೦೩೫೬ ಚಿಟಿ ಐಟಿ) ಮತ್ತು ಕುಲದೇವತಾರಾಧನೆ (೦೩೫೭ ಚಿಟಿ ಐಟಿ) ಅಲ್ಲದೆ ಸಜೀವ ವಾದದಲ್ಲಿಯೂ ಇವರು ನಂಬಿಕೆಯುಳ್ಳವರು.

ಇವರುಗಳು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸ್ವಯಂ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವರು. ಇವರು ತಮ್ಮ ಬದುಕಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಸರಳ, ಸೀಮಿತ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಪೂರೈಸಿಕೊಂಡು ಸಂತ್ಯಜ್ಜೆ ಜೀವನವನ್ನು ಸಾಗಿಸುವರು. ಅವರಲ್ಲೆ ಒಳಬಾಂಧವ್ಯ (ಇಟಿ ಚಿಟಿ ಐಟಿ) ದ ವಿವಾಹಗಳೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ತಮ್ಮ ಸಮೂಹದ ಪಾವಿತ್ರತೆ, ಐಕ್ಯತೆ,

ಸಂಪತ್ತು, ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಳಬಾಂಧವ್ಯ ವಿವಾಹಕ್ಕೆ ಬದ್ಧರಾಗಿರುವರು. ಇವರು ಇರುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ತೃಪ್ತಿ ಪಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸ್ವತಂತ್ರ ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಸರಳ ಸ್ವಭಾವದ ಸಂವೇದನಶೀಲರೂ ಆಗಿದ್ದಾರೆ.

೫. ಎ) (೨). ಬುಡಕಟ್ಟೊಂದು ರಾಜಕೀಯ ಘಟಕವಾಗಿ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಬುಡಕಟ್ಟಿನ ಪ್ರಸ್ತುತ ಇರುವ ಅರ್ಥದಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಭಿನ್ನವಾದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವೊಂದಿತ್ತು. ಬುಡಕಟ್ಟು ಎಂಬ ಕಲ್ಪನೆಯು 'ಲ್ಯಾಟಿನ್' ಭಾಷೆಯ 'ಐಡಿಯಾ' ಎಂಬ ಪದದಿಂದ ಬಂದಿದೆ. 'ಟ್ರೈಬುಯು' ಎಂದರೆ 'ಮೂರು ವಿಭಾಗಗಳು'. ಉದಾ: ರೋಮನ್ನರಿಗೆ ಬುಡಕಟ್ಟು ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ವಿಭಾಗವಾಗಿತ್ತು. ಬುಡಕಟ್ಟು ಅತ್ಯುನ್ನತ ರಾಜಕೀಯ ಘಟಕವಾಗಿದ್ದು, ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಮಾದರಿಯ ಆಡಳಿತ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನೊಂದಿದೆ. ಇವರ ಆಡಳಿತ ಪದ್ಧತಿಯು ಸಾಂಪ್ರಾಯಿಕವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಂತಹದ್ದಾಗಿದೆ. ನಾಗರಿಕ ಸಮಾಜದಂತೆ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಿನ ನ್ಯಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹಾಗೂ ಅಖತ ರೂಪದ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇವರಲ್ಲರದಿದ್ದರೂ, ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಸರಳ ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅವರು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯದಲ್ಲೂ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಮುಖಂಡನಿದ್ದು, ಈತ ಸಮುದಾಯದ ಇತರ ಸದಸ್ಯರ ವರ್ತನೆಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾನೆ. ನ್ಯಾಯ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವ, ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸುವ, ದಂಡ ವಿಧಿಸುವ, ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಹಾಕುವ, ವಿಶೇಷ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಈ ನಾಯಕರು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ನಾಯಕರ ಆಯ್ಕೆಯು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅನುವಂಶಿಕವಾಗಿ ಅಥವಾ ಚುನಾವಣೆಯ ಮೂಲಕ ಆಯ್ಕೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಆಯ್ಕೆಗೊಂಡ ನಾಯಕರು ಸಮೂಹದ ಗೌರವಾದರಗಳಿಗೆ ಪಾತ್ರನಾಗಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದು, ಸಮೂಹದ ಕಲ್ಯಾಣದ ಹೊಣೆ ಹೊತ್ತಿರುವವನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮುಖಂಡ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವು ಸಹ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಮರಾಠ ಮತ್ತು ಮರಾಠ ನಾಯ್ಕ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಕುಲ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ ನಿಯಮಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳೂ ನಾಯಕನ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಅಲ್ಲದೆ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯವೊಂದು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಂಘಟನೆಯಾಗಿದ್ದು, ಅತ್ಯುನ್ನತ ರಾಜಕೀಯ ಘಟಕವಾಗಿದ್ದು, ಕುಲಗಳಿಂದಾದ ವಿಭಿನ್ನ ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿತ್ತು. ಜನರ ಮೇಲೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿಯಂತ್ರಣ ಹೊಂದಿತ್ತು. ಬುಡಕಟ್ಟಿನ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಅದೇ ಬುಡಕಟ್ಟಿನ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಹಾಗಾಗಿ 'ಭಾರತ' ಎಂಬ ಹೆಸರು 'ಭರತ' ಬುಡಕಟ್ಟಿನಿಂದ ಬಂದದ್ದು ಎಂದು ತಿಳಿಯಲಾಗಿದೆ. ಇಂದಿಗೂ ಇಂತಹ ಹೊಂದಿಕೆಯನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಮೀಜೋರಾಂ, ನಾಗಲ್ಯಾಂಡ್, ತ್ರಿಪುರಗಳು, ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳಾದ 'ಮೀಜೋ', 'ನಾಗ' ಮತ್ತು 'ತ್ರಿಪುರಿ'ಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿಯೇ ಹೆಸರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳು. ಅಂತೆಯೇ ಸಂತಾಲಪರಗಣ, ಗೊಂಡವನ, ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳಾದ ಸಂತಾಲರು, ಗೊಂಡರು, ತಮ್ಮ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿಯಲಾಗಿದೆ.

೫. ಎ) (೩). ಬುಡಕಟ್ಟೊಂದು ಜನಾಂಗವಾಗಿ ಅರ್ಥೈಸಬಹುದು:

ಐಡಿಯಾ (ಟ್ರೈಬ್) ಎಂಬುದು ಮಾನವಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನ ಐಡಿಯಾ (ಟ್ರೈಬ್) ಎಂಬ ಪದವು ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಭಾಷೆಯ 'ಐಡಿಯಾ' ಎಂಬ ಪದದಿಂದ ಉಗಮಗೊಂಡಿದೆ. ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲ ರೋಮನ್ನರು ಸಮಾಜದಲ್ಲ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರನ್ನು ಸಮಾಜದ ವಿಭಾಗಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದರು.

ಫೇರ್ ಚೈಲ್ಡ್ ಎಂಬ ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ತಮ್ಮ ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರದ ನಿಘಂಟು (ಆಫ್ ಸೊಸೈಟಿ ಅಂಡ್ ಸೊಸೈಟಿ) ಎಂಬ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಆದಿವಾಸಿ ಸಮಾಜವು [ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ರಕ್ತಸಂಬಂಧಿಗಳ ತಂಡಗಳನ್ನು, ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲವೆ ಉಪ ತಂಡಗಳನ್ನು, ನಿಶ್ಚಿತವಾದ ಭೂ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು, ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಖಚಿತ ಭಾಷೆಯನ್ನು, ಸಮ್ಯಕ್ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಹಾಗೂ ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ಹೊರಗಿನವರಿಗೂ ತಮಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆಗಳನ್ನೊಂದಿಗಿರುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮೂಹವೇ ಆದಿವಾಸಿ ಸಮೂಹವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.]

ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಮಾನವ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರಾದ ಕ್ರೋಬರ್‌ವರು (೧೯೪೮: ೦೭) ಬುಡಕಟ್ಟು ಎಂಬ ಶಬ್ದದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಅತೀ ಸರಳವಾಗಿ ಎರಡೇ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿವೇಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. [ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗವು ಚಿಕ್ಕದಾಗಿ (ಋಷಿಃ) ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ (ಖ್ಯಾತಿಃ) ಹಾಗೂ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಹೆಣೆದಿರುವ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ಬಂಧುತ್ವವನ್ನು (ಖ್ಯಾತಿಃ) ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ರಚಿತವಾಗಿರುವ ಸಮಾಜ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಮಾನವ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರಾದಂತಹ ಪಿಡ್ಡಿಂಗ್‌ಟನ್‌ವರು (೧೯೭೮) ಇನ್ನೂ ವಿಶಾಲವಾಗಿ ಮತ್ತು ವಿಶೇಷ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗಗಳು ಹೊಂದಿರುವಂತಹ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಥೈಸಿದ್ದಾರೆ. [ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ಹಂಚಿ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಬಹು ರೀತಿಯ ಸ್ಥರದಲ್ಲಿದ್ದು ಸಂಬಂಧ, ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆ ಹೊಂದಿದ ಇಂತಹ ಗುಣಗಳೆಂದೊಡಗೂಡಿದ ಜನಾಂಗಗಳನ್ನು ಬುಡಕಟ್ಟು ಅಥವಾ ಪ್ರಾಚೀನ ಸಮುದಾಯಗಳೆಂದು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಭಾರತದ ಇಂಪೀರಿಯಲ್ ಗೆಜೆಟಿಯರ್ ಪ್ರಕಾರ (೨೦೦೧) [ಆದಿವಾಸಿ ಸಮುದಾಯವು ಹಲವಾರು ಕುಟುಂಬಗಳ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿದ್ದು, ಒಂದೇ ಹೆಸರನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಒಂದೇ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಡುತ್ತಾ, ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಭೂ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲ ವಾಸಿಸುತ್ತಾ, ಮೂಲತಃ ಒಳಬಾಂಧವ್ಯ ಸಮೂಹವಾಗಿರುವುದು. **ಡಿ.ಎನ್. ಮುಜುಮದಾರ್** ಪ್ರಕಾರ ಆದಿವಾಸಿಗಳೆಂದರೆ ಹಲವಾರು ಕುಟುಂಬಗಳ ಸಮೂಹವು ಸಾಮಾನ್ಯ ನಾಮಾಂಕಿತವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ, ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲ ನೆಲೆಸಿರುವ ವಿಶಿಷ್ಟ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಡುವ, ವಿವಾಹ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವೊಂದು ನಿಶ್ಚಿತ ಕ್ರಿಯಾ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಪರಸ್ಪರ ಸಹಕಾರ ಹಾಗೂ ತಿಳುವಳಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ನೆಲೆಸಿರುವ ಸಮುದಾಯ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಜನಾಂಗೀಯ ಆಧಾರದಲ್ಲ ನಿಗ್ರಹಿಸಿ, ಮುಂಗೋಲಿಯನ್ ಮತ್ತು ಮೆಡಿಟರೇನಿಯನ್ ಮೂರು ಪ್ರವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ.

೫. ಎ) (೪) ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋತ್ತರದಲ್ಲ ಬುಡಕಟ್ಟೊಂದು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡವಾಗಿ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು

'ಟ್ರೈಬ್' ಎಂಬ ಪದವು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ, ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಬಡವರು ಎಂಬ ಅರ್ಥದಲ್ಲ ಬಳಸಲಾಯಿತು. ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಈಗಿನ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಅರ್ಥದಲ್ಲ ಹೇಳುವುದಾದಲ್ಲ ಏಷ್ಯ ಮತ್ತು ಆಫ್ರಿಕಾದಲ್ಲ ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ವಿಸ್ತರಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಬಳಕೆಗೆ ಬಂದಿತು.

ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಬುಡಕಟ್ಟು ಪದಕ್ಕೆ ಪರ್ಷಿಯನ್ 'ಆದಿವಾಸಿ' ಪದವು ಬಳಕೆಗೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಒಂದು ಬುಡಕಟ್ಟನ್ನು ನಾವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಆಡುಭಾಷೆ, ಏಕ ರೀತಿಯ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ, ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಘಟನೆಯನ್ನೊಂದಿ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮೇರೆಯೊಳಗೆ (ಜಙ್ಘಲಾಜ ಡಾಂಡಿಚಿರಿಯಾಚಿಟ ಟಾಚಿಚಿಟಾಧಿ) ವಾಸಿಸುವ ಒಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಘಟನೆಯಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇವರನ್ನು ಬೆಟ್ಟಗುಡ್ಡಗಳಲ್ಲ, ಕಾಡು ಕಣಿವೆಗಳಲ್ಲ ವಾಸಿಸುವ ಅರಿನಾಗರಿಕ ಜನರೆಂದು ಅಥವಾ ವಿಶೇಷ ತರದ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಕೃಷಿಕ ಜನರೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸ್ವತಂತ್ರ ಪೂರ್ವ ಭಾರತದಲ್ಲ ಬ್ರಿಟಿಷರು ೧೯೩೭ರಲ್ಲ ಅಧಿಸೂಚಿಸಿದ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನೇ ಯಥಾವತ್ತಾಗಿ ಸಂವಿಧಾನಬದ್ಧವಾಗಿ ೨೩.೦೧.೧೯೫೦ರಂದು ಆಯಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡ ಎಂದು ಅಧಿಸೂಚಿಸಲಾಯಿತು. ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಬುಡಕಟ್ಟು (ಋಷಿಃ ಋಷಿಃ ಋಷಿಃ) ಪದವು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಒಂದು ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಹಾಗೂ ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯಾಗಿದೆ. ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನದ ೩೪೨(೧)ನೇಯ ವಿಧಿಯ ಅಡಿಯಲ್ಲ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿದಂತಹ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲ ಎಲ್ಲಯೂ ಬುಡಕಟ್ಟು ಪದಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಒಂದು ಬುಡಕಟ್ಟನ್ನು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಬುಡಕಟ್ಟು ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ನಿಯಮಗಳು ಮತ್ತು ತತ್ವಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಸಂವಿಧಾನವು ಮೌನವಾಗಿದೆಯಂತಲೇ ತಿಳಿಸಬಹುದು. ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನದ ಅನುಚ್ಛೇದ ೩೪೨ (೧)ರ ಪ್ರಕಾರ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರು ಹಾಗೂ (೨) ರ ಪ್ರಕಾರ ಸಂಸತ್ತು ಅರ್ಹ ಸಮುದಾಯಗಳನ್ನು ಅನುಸೂಚಿತ ಬುಡಕಟ್ಟೆಂದು ಆದೇಶಿಸಿ ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಬಹುದು.

ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನದ ಅನುಚ್ಛೇದ ೩೪೨ (೧) ರ ಪ್ರಕಾರ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರ ಯಾವುದೇ ರಾಜ್ಯದ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಕೇಂದ್ರ ಆಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಮತ್ತು ಅದು ರಾಜ್ಯವಾಗಿರುವಲ್ಲಿ ಅದರ ರಾಜ್ಯಪಾಲರೊಡನೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದ ತರುವಾಯ ಈ ಸಂವಿಧಾನದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಆ ರಾಜ್ಯದ ಅಥವಾ ಕೇಂದ್ರ ಆಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಅನುಸೂಚಿತ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಅಥವಾ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳು ಅಥವಾ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಅಥವಾ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯದ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಅದರೊಳಗಿನ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದು. (೨) ಸಂಸತ್ತು ಕಾನೂನು ಮೂಲಕ ಯಾವುದೇ ಬುಡಕಟ್ಟನ್ನು ಅಥವಾ ಬುಡಕಟ್ಟಿನ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಬುಡಕಟ್ಟು ಅಥವಾ ಬುಡಕಟ್ಟಿನ ಸಮುದಾಯದ ಭಾಗವನ್ನು ಅಥವಾ ಅದರೊಳಗಿನ ಗುಂಪನ್ನು (೧)ನೆಯ ಖಂಡದ ಮೇರೆಗೆ ಹೊರಡಿಸಲಾದ ಅಧಿಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಡಿಸಿದ ಅನುಸೂಚಿತ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬಹುದು ಅಥವಾ ಅದರಿಂದ ತೆಗೆದು ಹಾಕಬಹುದು; ಆದರೆ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಅಲ್ಲದೆ, ಸದರಿ ಖಂಡದ ಮೇರೆಗೆ ಹೊರಡಿಸಲಾದ ಅಧಿಸೂಚನೆಯನ್ನು ಆ ತರುವಾಯದ ಯಾವುದೇ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ವ್ಯತ್ಯಸ್ತಗೊಳಿಸ ತಕ್ಕದಲ್ಲ.

ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡ ಅಥವಾ ಬುಡಕಟ್ಟು ಎಂದು ಘೋಷಿಸಲು ಕೆಲವು ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅದಿಮ ಸಮುದಾಯಗಳನ್ನು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲು ೧೯೫೩ರ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಆಯೋಗವು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿದೆ.

೧. ನಾಗರಿಕ ಸಮುದಾಯದಿಂದ ದೂರವಿದ್ದು ಕಾಡು, ಬೆಟ್ಟ, ಪರ್ವತ ಅಥವಾ ಪರ್ವತದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ ಬದುಕುವವರು.
೨. ನಿಗ್ರೋಯಿಡ್, ಅಸ್ಟ್ರೋಲಾಯಿಡ್, ಮಂಗೋಲಾಯಿಡ್ ಮತ್ತು ಕೊಕೊಸೈಡ್ ಈ ನಾಲ್ಕು ಜನಾಂಗದಲ್ಲ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದಕ್ಕೆ ಸೇರಿದಬೇಕು.
೩. ಬುಡಕಟ್ಟು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು.
೪. ಪಿತೃಪೂಜೆ, ದೈವಗಳ ಆರಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಪ್ರಾಚೀನ ಆಚರಣೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು.
೫. ಪ್ರಾಚೀನ ಕಸುಬುಗಳಾದ ಬೇಟೆ, ಬೇಸಾಯ, ಕುಮೇರಿ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಕಾಡುತ್ತಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಿಸುವವರಾಗಿರಬೇಕು.
೬. ಮಾಂಸವನ್ನು ಸೇವನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವವರಾಗಿರಬೇಕು.

ಈ ಮೇಲಿನ ಅಂಶಗಳ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಬುಡಕಟ್ಟು ಅಥವಾ ಆದಿವಾಸಿ ಸಮುದಾಯಗಳ ಬದುಕಿಗೆ ಪೂರಕವಾದ ವಾತಾವರಣ ಇದ್ದಾಗಿದೆ. ಅಧ್ಯಯನದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಪಟ್ಟ ಕರಾವಳಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಮೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

೬) ಕರಾವಳಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಂವಿಧಾನ ಬದ್ಧವಾಗಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿರುವ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳು

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ೧೯೫೦ ರಿಂದ ೨೦೧೧ರ ವರೆಗೆ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಚ್ಛೇದ ೩೪೨(೧) ಮತ್ತು (೨) ಪ್ರಕಾರ ಸೇರಿರುವ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ೭೦೫. ದೇಶದ ೩೦ ರಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆ. ಅಂದರೆ, ಭಾರತದ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಶೇಕಡಾ ೮.೩ರಷ್ಟು ಮಾತ್ರ. ಇದರಲ್ಲಿ ೭೫ ಆದಿಮ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳು ಸೇರಿವೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜೇನು ಕುರುಬ ಮತ್ತು ಕೊರಗ ಆದಿವಾಸಿಗಳನ್ನು ಆದಿಯ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳೆಂದು ಅಥವಾ ಅತೀ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಆದಿವಾಸಿಗಳೆಂದು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಗುರುತಿಸಿದೆ. ೨೦೧೧ರ ಜನಗಣತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ೪೨,೪೮,೯೮೭, ಪುರುಷರು ೨೧,೩೪,೭೫೪, ಸ್ತ್ರೀಯರು ೨೧,೧೪,೨೩೩ ದಾಖಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಶೇಕಡಾ ೬.೯೫ ರಷ್ಟು ಜನ ಬುಡಕಟ್ಟಿನವರಿದ್ದಾರೆ. ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಬುಡಕಟ್ಟಿನವರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ೮,೧೯,೧೯೬ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಪುರುಷರು ೪,೧೦,೯೯೨, ಸ್ತ್ರೀಯರು ೪,೦೮,೨೦೪. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಬುಡಕಟ್ಟಿನವರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ೩೪,೨೯,೭೯೧ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಪುರುಷರು ೧೭,೨೩,೭೬೨ ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀಯರು

೧೭,೦೬,೦೨೯. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂವಿಧಾನ ಬದ್ಧವಾಗಿ ೧೯೫೦ ರಿಂದ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೆ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿರುವ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ೫೦.

ಕರಾವಳಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಉತ್ತರಕನ್ನಡ, ಉಡುಪಿ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ್ತವ್ಯವಿರುವ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮತ್ತು ನಗರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗಳ ವಿವರ

ಕೋಷ್ಟಕ ಸಂಖ್ಯೆ: ೧

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಿವರ	ಗ್ರಾಮೀಣ	ನಗರ	ಒಟ್ಟು
೧.	ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ	೨೭,೯೪೯	೬,೨೯೦	೩೪,೨೩೯
೨.	ಉಡುಪಿ	೪೧,೫೯೬	೧೧,೩೦೧	೫೨,೮೯೭
೩.	ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ	೬೫,೮೪೪	೧೬,೪೨೪	೮೨,೨೬೮
	ಒಟ್ಟು	೧,೩೫,೩೮೯	೩೪,೦೧೫	೧,೬೯,೪೦೪

ಮೇಲಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ೨೦೧೧ರ ಜನಗಣತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಕರ್ನಾಟಕ ಕರಾವಳಿಯ ಮೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಾದ ಉತ್ತರಕನ್ನಡ, ಉಡುಪಿ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ೧,೬೯,೪೦೪ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ೧,೩೫,೩೮೯ ಮತ್ತು ನಗರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ೩೪,೦೧೫ ಜನ ಬುಡಕಟ್ಟುನವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಉತ್ತರಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ನಗರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ೬೨೯೦ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ೨೭೯೪೯ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಗರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ೧೧೩೦೧ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ೪೧೫೯೬ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಗರಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ೧೧೪೨೪ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ೬೫೮೪೪ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

೧. ಭಲ್, ಡುಂಗ್ರಿಗರಾಸಿಯ :

- ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅತೀ ಹೆಚ್ಚು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯ ಎನ್ನುವ ಅನನ್ಯತೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಈ ಸಮುದಾಯದವರನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಬಲ್‌ಗಂಪಿಯ, ಡೊಳ್‌ಬಲ್, ಡುಂಗ್ರಿಬಲ್, ಮೇವಾಸಿ, ರಾವಲ್‌ಬಲ್, ತಾಡ್ಡಿಬಲ್, ವಾಸವ ಇತ್ಯಾದಿ.

ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ ರಚನೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತು ಮುಂಬೈನ ಕರ್ನಾಟಕದಿಂದ ಕರಾವಳಿ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿಕೊಂಡರು. ಇವರು ಉತ್ತರಕನ್ನಡ, ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ, ಉಡುಪಿ, ಧಾರವಾಡ, ಬೆಳಗಾವಿ, ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಪಾರಂಪರಿಕ ವೃತ್ತಿಯನ್ನಾಗಿ ಬೇಟೆ ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯನ್ನು ಇಂದಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನರು ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನರು ಕೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಾಗಿ ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ೨೦೧೧ರ ಜನಗಣತಿಯಂತೆ ಉತ್ತರಕನ್ನಡ, ಉಡುಪಿ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಭಲ್ ಮತ್ತು ಡುಂಗ್ರಿ ಗರಾಸಿಯರು ೧೩೯೮ ದಾಖಲಾಗಿದ್ದಾರೆ.

೨. ಚಿಂಚು ಚಿಂಚವಾರ್ :

ಇವರು ಪಾರಂಪರಿಕ ವೃತ್ತಿಯಾಗಿ ಅರಣ್ಯದಿಂದ ಜೇನು, ಗಿಡ ಮೂಲಕಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಇಂದಿಗೂ ಕಾಡನ್ನೇ ಆಶ್ರಯಿಸಿ ಬದುಕುತ್ತಾ ಜೊತೆಗೆ ಕೆಲವರು ಕೃಷಿ ಹಾಗೂ ಕೃಷಿ ಕೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಾಗಿ ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

೨೦೧೧ರ ಜನಗಣತಿಯಂತೆ ಒಟ್ಟು ೯೫೪ ಚಿಂಚುಗಳು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ದಾಖಲಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕರಾವಳಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಮೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೨೨ ಚಿಂಚುಗಳಿರುವುದಾಗಿ ದಾಖಲಾಗಿದೆ.

೩. ಗೊಂಡರು, ಗೊಂಡ್, ರಾಜ್‌ಗೊಂಡ್ :

ಭಾರತದ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿರುವರೇ ಗೊಂಡರು. ಮೂಲತಃ ಅಲೆಮಾರಿಗಳಾದ ಗೊಂಡರು ಉತ್ತರಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ನೆಲೆಯೂರಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಮುಖ್ಯ ಕಸುಬು ಪಶುಪಾಲನೆ ಹಾಗೂ ಆಯುರ್ವೇದದ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಮಾರುತ್ತಾ ಊರೂರು ಅಲೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ೨೦೧೧ರ ಜನಗಣತಿ ಸಮೀಕ್ಷೆಯಂತೆ ೯೪೧೫ ಗೊಂಡರು ಕರಾವಳಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಮೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ದಾಖಲಾಗಿದೆ. ಗೊಂಡರು ಭಟ್ಟಳ ಹಾಗೂ ಹೊನ್ನಾವರ ತಾಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ ಇವರನ್ನು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿದೆ. 'ಕೊಂಡ್' ಎನ್ನುವ ಶಬ್ದದಿಂದ 'ಗೊಂಡ್' ಎಂಬ ಪದ ಬಂದಿದೆ. 'ಕೊಂಡ್' ಎಂದರೆ ಗುಡ್ಡ, ದಿನ್ನೆ ಎಂಬರ್ಥಗಳಿವೆ. ಮೂಲತಃ ಕಾಡುವಾಸಿಗಳಾದ ಇವರು ಮೊದಲು ಕುಂಜ್ರಿ (ಕುಮೇರಿ) ಬೇಸಾಯವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದವರು. ಇಂದು ಇವರ ಮುಖ್ಯ ಕಸುಬು ಕುಮೇರಿ ಕೃಷಿ. ಇವರು ಗುಡ್ಡ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ನೈಸರ್ಗಿಕವಾದ ತೋಟಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇವರು ತೆಂಗು, ಅಡಿಕೆ, ಭತ್ತ, ಕಬ್ಬು, ಸೆಂಗಾ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಾರೆ. ವ್ಯವಸಾಯವು ಇವರ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ಯೋಗವಾದುದರಿಂದ ಗದ್ದೆಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ದನಕರು ಸಾಕುತ್ತಾರೆ. ಹೈನುಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ನಾಟಕೋಪ ಸಾಕಾಣಿಕೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಗೊಂಡರಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವ ಮಾತೃಮೂಲೆಯ ಬಂಧುತ್ವದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ 'ಬೆಡಗು' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯು ಬಳಿ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿಲ್ಲ. ಹೆಣ್ಣಿನಿಂದಲೇ ಕುಲದ ಹೆಸರು ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಬಳಿಯನ್ನು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ೧) ಅಜ್ಜರಬಳಿ / ಅಜ್ಜಿ ಬಳಿ ೨) ಆನ್‌ಬಳಿ ೩) ಸೆಣ್ಣಿ ಬಳಿ ೪) ದೆವತ್ತೆ ಬಳಿ / ದ್ಯಾವತರ ಬಳಿ ೫) ಸಿರಿನ್ ಬಳಿ ೬) ಹೊನ್ ಬಳಿ ೭) ತೊಡರಬಳಿ ೮) ಗಂಗ್ರಬಳಿ ೯) ಕಾಯಿ ಬಳಿ ೧೦) ಮಲ್ಲಗೆ ಬಳಿ ೧೧) ನಾಗ ಬಳಿ ಮುಂತಾದ ಹೆಸರುಗಳಿವೆ.

ಗೊಂಡರಲ್ಲಿ ದ್ಯಾವತರ ಬಳಿ ಮತ್ತು ಅಜ್ಜಿ ಬಳಿಗಳನ್ನು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಬಳಿಗಳೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರು ದ್ಯಾವತರ ಬಳಿ ಇಲ್ಲವೇ ಅಜ್ಜಿ ಬಳಿಯ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ವಿವಾಹವಾಗಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಈ ಬಳಿಗಳ ಹೆಣ್ಣು ದೊರೆಯದೆ ಇದ್ದರೆ ಬೇರೆ ಬಳಿಗಳ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ತರುತ್ತಾರೆ.

ವೈಷ್ಣವ ಪ್ರಭಾವದ ಕಾರಣ 'ಹರಿಸೇವೆ' ಯೂ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಆಚರಣೆಯಾಗಿ ಮಾರ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಧಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ ಜಟ್ಟಿಗ, ಮಾಸ್ತಿ, ಚೀರ, ಹಂದಿಗಿರ್ಕಿ, ಹುಲಗಿರ್ಕಿ, ಹಾಯ್‌ಗುಳಿ, ಯಕ್ಷಿ, ಚವುಡಿ, ನಾಗ ಇತ್ಯಾದಿ ದೈವಗಳನ್ನು ಆರಾಧಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಇತರ ಹಿಂದುಗಳಂತೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ದೇವ ದೇವತೆಯರನ್ನು ಆರಾಧಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಡಾ. ಜಮೀರುಲ್ಲಾ ಷರೀಫ್‌ರವರ 'ಗೊಂಡರು ಒಂದು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಧ್ಯಯನ' ಅಪ್ರಕಟಿತ ಮಹಾಪ್ರಬಂಧವು ಹಾಗೂ ಶಾಂತಿನಾಯಕ ಗ್ರಂಥವು ಗೊಂಡರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

೪. ಗೌಡಲು:

ಗೌಡಲು ಸಮುದಾಯವು ನಿಶ್ಚಿತ ಆದಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಅತಂತ್ರ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಇಂದಿಗೂ ಮಲೆನಾಡಿನ ಭೂಮಾಲಕರ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಕೂಲಿಗಳಾಗಿ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಉತ್ತರಕನ್ನಡ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು

ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿರಳವಾಗಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಕರಾವಳಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಮೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೪೮ ಗೌಡಲು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವುದಾಗಿ ದಾಖಲಾಗಿದೆ.

೫. ಹಕ್ಕಿಪಿಕ್ಕಿ :

೨೦೧೧ರ ಜನಗಣತಿಯಂತೆ ಉತ್ತರಕನ್ನಡ, ಉಡುಪಿ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ೧೫೮ ಇರುವುದಾಗಿ ದಾಖಲಾಗಿದೆ. ಮೂಲತಃ ಅಲೆಮಾರಿ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳಾದ ಇವರು ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಧಾರವಾಡ, ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಮೂಲ ಕಸುಬು ಭೇಟಿಯಾಗಿದ್ದು, ಇಂದು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವಾದ್ದರಿಂದ ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಕೃಷಿ, ವ್ಯಾಪಾರ, ಕೂಲಿ, ಗಾರೆ ಕೆಲಸ, ಗುಡಿ ಕೈಗಾರಿಕೆ, ನಾಟಿ ಔಷಧಿ ಮಾರಾಟ ಮುಂತಾದ ಕಾಯಕಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

೬. ಹಸಲರು :

೨೦೧೧ರ ಜನಗಣತಿ ಪ್ರಕಾರ ಉತ್ತರಕನ್ನಡ, ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಹಾಗೂ ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೧೮೪ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವುದಾಗಿ ದಾಖಲಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಮುದಾಯವಾಗಿದೆ. ಮಲೆನಾಡಿನ ಪ್ರಮುಖ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಹಸಲರು ಪ್ರಮುಖರು. ಈ ಹಿಂದೆ ಇವರು ಬೇಟೆಗಾರರು, ಜೀತದಾಳುಗಳಾಗಿದ್ದು, ಇವರು ಕಾಫಿ, ಅಡಿಕೆ ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಲಿಯಾಳುಗಳಾಗಿ ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಂದಿಗೂ ಇದೇ ಕಾಯಕದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದಿದ್ದು, ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಆರ್ಥಿಕ ಮೂಲಗಳಲ್ಲದೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಭೂಮಾಲಕರ ಕೈಕೆಳಗೆ ಜೀತದಾಳುಗಳಾಗಿ ದುಡಿಯುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದೆ. ಇಂದು ಬೆರಳೆಣಿಕೆಯಷ್ಟು ಮಂದಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಭೂಮಿ ಲಭಿಸಿದೆ. ಡಾ.ಎನ್.ಆರ್. ನಾಯಕರ ಮಹಾಪ್ರಬಂಧ [ಕಾರವಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನಪದ ಗೀತೆಗಳು] ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಹಸಲರು ಹೇಳುವ ಜಿಂಕೆ ಪದಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿರುವರು ಡಾ. ಜಿ.ಎಸ್. ಭಟ್ಟರು ಬರೆದಿರುವ 'ಹಸಲರು' ಎಂಬ ಕಿರು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಇವರ ಕುರಿತಾಗಿ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

೭. ಇರುಳರ್ ಮತ್ತು ಇರುಳಗೆ :

ಇವರು ಕೃಷಿ ಹಾಗೂ ಪಶುಪಾಲನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ಬೇಟೆ ಇಂದಿಗೂ ಈ ಬುಡಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಜೀವನಾವಶ್ಯಕ ಅಂಶವಾಗಿದೆ. ಕೃಷಿಕೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಾಗಿ ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇರುಳಗ ಮತ್ತು ಇರುಳರ್ ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಒಂದೇ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯೇ ಎಂಬ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಾಹಿತಿಗಳು ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕರಾವಳಿಯ ಮೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ೨೯ ಎಂಬುದಾಗಿ ದಾಖಲಾಗಿದೆ.

೮. ಕಾಡು ಕುರುಬ :

೨೦೧೧ರ ಜನಗಣತಿಯಂತೆ ಕರಾವಳಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಮೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೧೯೫ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವುದಾಗಿ ದಾಖಲಾಗಿದೆ. ಪಾರಂಪರಿಕವಾಗಿ ಬೇಟೆ ಹಾಗೂ ಆಹಾರ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಇವರ ಮುಖ್ಯ ವೃತ್ತಿಯಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇಂದು ಕಾಡಿನ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ನಿಷೇಧಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಬದಲಿ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಪಶುಪಾಲನೆ, ಮೀನುಗಾರಿಕೆ, ಕೃಷಿ, ಕೃಷಿಕೂಲಿ, ಕೃಷಿಯೇತರ ಕೂಲಿಗಳಾಗಿ ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

೯. ಕಥೋಡಿ, ಕಲ್ಕಾರಿ :

೨೦೧೧ರ ಜನಗಣತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ೫ ಮಂದಿ ಮಾತ್ರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ದಾಖಲಾಗಿದೆ. ಉತ್ತರಕನ್ನಡ, ಬೆಳಗಾವಿ, ಬಿಜಾಪುರ, ದಾರವಾಡ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವರುಗಳು ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲ ೧೫೨೯ ಜನರಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ೨೦೦೧ರ ಜನಗಣತಿಯಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾಗಿದೆ. ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಯನಗಳು ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ. ಪಾರಂಪರಿಕವಾಗಿ ಕಾಚು ತಯಾರಕರಾಗಿದ್ದು ಇವರು ಇಂದು ಕೃಷಿಯನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಕಸುಬನ್ನಾಗಿ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದು ಇವರು ದಿನಗೂಲಿ, ಪಶುಪಾಲನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

೧೦. ಕೋಳಡೋರ್, ಟೋಕರ್ ಕೋಳ :

ಉತ್ತರಕನ್ನಡ, ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮತ್ತು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೯೮ ಎಂಬುದಾಗಿ ೨೦೧೧ರ ಜನಗಣತಿಯಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಗಂಗಾಮತದ ಒಳಪಂಗಡಗಳೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗುವ ಇವರು ನೀರನ್ನೇ ಆಶ್ರಯವಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೀನುಗಳ ಪಾಲನೆಪೋಷಣೆ ಹಾಗೂ ಮಾರಾಟ ಇವರ ಮೂಲ ಕಸುಬುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಕೃಷಿ, ಪಶುಪಾಲನೆ, ಕೂಲಿಕಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರಮುಖ ವೃತ್ತಿಗಳಾಗಿವೆ.

೧೧. ಕೊಕ್ಕ ಕೊಕ್ಕಿ ಕುಕ್ಕ :

೨೦೧೧ರ ಜನಗಣತಿ ಪ್ರಕಾರ ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ೮ ಜನರು, ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ೨೭ ಹಾಗೂ ಉತ್ತರಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ೩೦೦೭ ಒಟ್ಟು ೩೦೪೨ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ದಾಖಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ಕುಮೇರಿ ಬೇಸಾಯವನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿದ ಇವರು ಇಂದು ಕೃಷಿಕರಾಗಿ, ಕೂಲಿಯಾಳುಗಳಾಗಿ ಮತ್ತು ಕೆಲವರು ಗುಡಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರನ್ನು ಕೊಂಕಣಿ ಮರಾಠಿಗಳೆಂದು ಸ್ಥಳೀಯರು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಗೋವೆಯಿಂದ ವಲಸೆ ಬಂದ ಇವರು ಕಾರವಾರ, ಅಂಕೋಲಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದಾರೆ.

೧೨. ಕುಡಿಯ / ಮೇಲಕುಡಿ / ಮಲೈಕುಡಿ / ಮಲೆ ಕುಡಿಯ :

ಮಲೈಕುಡಿಯರು, ಕುಡಿಯರು, ಮೇಲಕುಡಿ, ಕುಡಿಯ ಎಂದು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹೆಸರುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯರು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಮುದಾಯದ ಜನರು ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ, ಉಡುಪಿ, ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿರುವ ಕೇರಳದಲ್ಲೂ ಸಹ ಮಲೈಕುಡಿಯರು ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಕಾಡಿನ ಉಪ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ನಂಬಿಕೊಂಡೇ ಬದುಕಿದವರು.

೧೩. ಮೇದರು :

೨೦೧೧ರ ಜನಗಣತಿ ಪ್ರಕಾರ ಕರಾವಳಿಯ ಮೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೨೯೮ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ದಾಖಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇವರು ಪಾರಂಪರಿಕವಾಗಿ ಬಿದಿರು ಮತ್ತು ಬೊಂಬುಗಳಿಂದ ಸಾಮಗ್ರಿ ಹಾಗೂ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಂದು ಬದಲಾದ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಪಾರಂಪರಿಕ ಕುಲಕಸುಬುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಕೃಷಿ ಕೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕ, ಗುಡಿ ಕೈಗಾರಿಕೆ, ವ್ಯಾಪಾರ, ಕಂಪ್ಯೂಟರ್, ಕೆಲವೊಬ್ಬರು ಸರ್ಕಾರಿ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ನೌಕರ ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ.

೧೪. ಪಣಿಯನ್ :

೨೦೧೧ರ ಜನಗಣತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಒಟ್ಟು ೨೪ ಜನರ ಸಂಖ್ಯೆ ದಾಖಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಉತ್ತರಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇವರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ದಾಖಲೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ಪ್ರಾಚೀನ ಡ್ರಾವಿಡ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನರಲ್ಲಿ ಪಣಿಯನ್ ಒಂದು ಬುಡಕಟ್ಟು. ಕೇರಳ, ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದಿದ್ದು, ಅಲೆಮಾರಿಗಳಿಂದ ಇವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮೀನುಗಾರಿಕೆ, ಕೃಷಿಯೇತರ ಕೂಲಿ, ದಿನಗೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

೧೫. ಪಾರ್ಥಿ / ಅಡವಿ ಚೆಂಚರು / ಹರಣ ಶಿಕಾರಿ:

ಉತ್ತರಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ೦೧ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಹೊಂದಿದ್ದು, ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ೦೩ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ೨೦೧೧ರ ಜನಗಣತಿಯಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾಗಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಅಲೆಮಾರಿಗಳಾದ ಇವರು ಇಂದಿಗೂ ಪಾರಂಪರಿಕ ವೃತ್ತಿ ಬೇಟೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಂದು ಭೇಟಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಕೃಷಿ, ಕೂಲಿ ಪಶುಪಾಲನೆಯನ್ನು ಸಹ ಮುಖ್ಯ ವೃತ್ತಿಯನ್ನಾಗಿ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ನಿಶ್ಚಿತ ಆದಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಅರೆ ಅಲೆಮಾರಿಯಾಗಿ ಒಂದೆಡೆ ನೆಲೆ ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ.

೧೬. ಸೋಲಗರು :

೨೦೧೧ರ ಜನಗಣತಿಯಲ್ಲಿ ಕರಾವಳಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಮೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೪೦ ಜನರು ದಾಖಲಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಮೂಲತಃ ಕುಮೇರಿ ಬೇಸಾಯ, ಅರಣ್ಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ಬೇಟೆಯನ್ನು ಕುಲಕಸುಬನ್ನಾಗಿ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಬುಟ್ಟಿ ಹೆಣೆಯುವಿಕೆ, ಕೃಷಿ ಪಶುಪಾಲನೆ, ತೋಟಗಾರಿಕೆ, ಮುಖ್ಯ ವೃತ್ತಿಯನ್ನಾಗಿ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹೆಗ್ಗಡಕೀವನ ಕೋಟೆ, ಹುಣಸೂರು ತಾಲೂಕು, ಚಾಮರಾಜ ನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ, ಯಳಂದೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ರಂಗನ ಬೆಟ್ಟ, ಮಹದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟದ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ದಟ್ಟವಾಗಿಯೂ, ಹಳೆ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಇತರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಾಗೂ ಹಾಸನ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಮಂಡ್ಯ, ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸೋಲಗರು ದಾಖಲಾಗಿದ್ದಾರೆ.

೧೭. ಯೆರವ :

ಕರಾವಳಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಮೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೩೦ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ದಾಖಲಾಗಿದೆ. ಕೊಡಗಿನ ಆದಿವಾಸಿಗಳಲ್ಲಿ ಯೆರವರು ಪ್ರಮುಖರು. ಕೊಡವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ 'ಎ' ಎಂದರೆ ಬೇಡು ಎಂದರ್ಥ. 'ಎರವ' ಎಂದರೆ ಬೇಡುವವನು ಎಂಬರ್ಥ. ಗೊಂಡಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ 'ಎರ' ಎಂದರೆ ನೀರು ಎಂಬರ್ಥ. 'ಎರವ' ಎಂದರೆ ನೀರಿನ ನೆಲೆಯವನು ಎಂಬರ್ಥವಾಗುವುದು.

೨೦೧೧ರ ಜನಗಣತಿ ಪ್ರಕಾರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಇವರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ೩೦,೩೫೯. ಇವರು ಇಂದು ಭೂಮಾಲಕರ ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುವ ಕೆಲಸಗಾರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಜೊತೆಗೆ ಕಾಡಿನ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಾದ ಗೆಡ್ಡೆಗಿಣಿಸು, ಜೇಸು ಸಮಗ್ರಹಿಸುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅವಕಾಶವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಭತ್ತವನ್ನು ಬೆಳೆಯುವರು.

೧೮. ಕಮ್ಮಾರ :

೧೯೫೩ರ ನವೆಂಬರ್ ೧ರಂದು ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸ್ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾಲೂಕು ಕನ್ನಡ ನಾಡಿಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡಂತೆ ಕಮ್ಮಾರ ಬುಡಕಟ್ಟು ಈ ಪ್ರದೇಶ ಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿರುವುದು.

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದ ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ (೧೭)ರಲ್ಲಿರುವ ಇವರ ಈ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮಿತಿಯನ್ನು ಇದುವರೆಗೂ ಸಡಿಲಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ. ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಮ್ಯಾರಿಕೆ ಮಾಡುವವರನ್ನು ಇತರ ಹಿಂದೂಗಳು ಕಮ್ಯಾರರನ್ನು 'ಆಚಾರಿ' ಗಳೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

೨೦೧೧ರ ಜನಗಣತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ರಾಜ್ಯದ ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೊಳ್ಳೆಗಾಲ ತಾಲೂಕು, ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಹಾಗೂ ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಬುಡಕಟ್ಟಿನವರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ೯೪೯ ದಾಖಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಉಡುಪಿ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇವರ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ೨೭ ದಾಖಲಾಗಿದೆ. ಕಮ್ಯಾರ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯದ ಕುರಿತು ಡಾ. ಶುಭಾಕರಾಚರಿಯವರು ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಿದ್ದು, ಅದರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಾದ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದ್ದಾರೆ.^{೨೭}

೧೯. ಮರಾಠ :

ಮರಾಠ ಬುಡಕಟ್ಟು ಹಿಂದೆ ಮರಾಠರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೈನಿಕರಾಗಿದ್ದು ಕಾರಣಾಂತರಗಳಿಂದ ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ, ಕಾಸರಗೋಡು, ಹೊಸದುರ್ಗ ಮತ್ತು ಕೊಡಗುಗಳತ್ತ ವಲಸೆ ಬಂದು ನೆಲೆ ನಿಂತಿರುವರು. ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ ರಚನೆಯಾದಾಗ ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡಿತು. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶದಂತೆ ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸೀಮಿತಗೊಂಡಂತೆ ಮರಾಠ ಬುಡಕಟ್ಟು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿಕೊಂಡಿತು. ಈ ಬುಡಕಟ್ಟಿನ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮಿತಿಯನ್ನು ಇದುವರೆಗೂ ಸಡಿಲಿಸಿಲ್ಲ. ೨೦೧೧ರ ಜನಗಣತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿನ ಮರಾಠ ಬುಡಕಟ್ಟಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ೩೩೯೭ ದಾಖಲಾಗಿರುವುದು.

ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶದಂತೆ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸೀಮಿತಗೊಂಡಂತೆ 'ಮರಾಠ' ಬುಡಕಟ್ಟು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿರುವುದು. ಇಂದು ಅವಿಭಜಿತ ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸೀಮಿತಗೊಂಡಂತೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡ ಪಟ್ಟಿಯ ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ ೩೭ರಲ್ಲಿ ಮರಾಠ ಬುಡಕಟ್ಟಿರುವುದು. ಇವರು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ಗೋವಾ ರಾಜ್ಯದ ಮೂಲದವರು. ಕೊಂಕಣಿ ಮಿಶ್ರಿತ ಮರಾಠ ಇವರ ಮಾತೃಭಾಷೆ ಅಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಕ್ಷತ್ರಿಯರೆಂದು ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು.

ಪಾರಂಪರಿಕ ವೃತ್ತಿಯಾಗಿ ಹಿಂದೆ ಬೇಟೆಗಾರರಾಗಿದ್ದು, ಕುಮೇರಿ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಕ್ರಮೇಣ ಕೃಷಿಯೇ ಇವರ ಮುಖ್ಯ ಕಸುಬು ಆಯಿತು. ಕೂಲಿ, ಬೀಡಿಕಟ್ಟುವ, ಪಶುಪಾಲನೆ, ಅರಣ್ಯೋತ್ಪಾದನೆಯ ಸಂಗ್ರಹ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಸಹ ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ. ೨೦೧೧ರ ಜನಗಣತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ೮೨೪೪೭ ದಾಖಲಾಗಿರುವುದು.

೨೦. ಮರಾಠ / (ಮರಾಠಿ):

ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವವರನ್ನು 'ಮರಾಠ' ಗಳೆಂದು ಹಾಗೂ ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸ್ತವ್ಯವಿರುವವರನ್ನು 'ಮರಾಠಿ' ಯವರೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋತ್ತರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇವರನ್ನು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿರುವರು. ಇವರನ್ನು ಮರಾಠ ಅಥವಾ ಮರಾಠಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಕ್ಷತ್ರಿಯರೆಂದು ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡು 'ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಮರಾಠಿ' ಎಂತಲೂ, 'ಆರ್ಯ ಮರಾಠಿ' 'ಅರೇರು' ಎಂಬುದಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿ ಆರ್ಯ ಯಾನೆ ಮರಾಠಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಿರುವರು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರ ಮರಾಠಗಳು ಭದ್ರಪತಿ ಶಿವಾಜಿ ಹಾಗೂ ಪೇಶ್ವೆಯವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸೈನ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೈನಿಕರಾಗಿದ್ದು, ಕಾರಣಾಂತರಗಳಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತು ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯದ ಬೆಟ್ಟ, ಪರ್ವತದಂಚಿಗೆ, ಗಿರಿಕಂದರಗಳತ್ತ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿಯೇ ನೆಲೆ ನಿಂತು ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಬುಡಕಟ್ಟುಕರಣಕ್ಕೊಳಗಾದರು.

ಮರಾಠ ಬುಡಕಟ್ಟಿನವರನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ತುಳುವರು 'ಆರೆ ಮರಾಠ', ಕಾಡು ಮರಾಠ, ಕನಡೇರು, ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಮರಾಠ, ಮರಾಠೇರು, ಮರಾಠಿ, ಮರಾಠ ಎಂಬ ಪದಗಳಿಂದ ಕರೆಯುವರು. ಇವರು ತಮ್ಮ ಹೆಸರುಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ರಾವ್, ಜೀ,

ಓಜೀ ಎಂತಲೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮೂರು ಪದಗಳು ಗೌರವ, ಮರ್ಯಾದೆ ಸೂಚಕ ಪದಗಳು ಅವರ ಹೆಸರಿನೊಂದಿಗೆ ವಿಲೀನಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಂಗಳೂರು ತಾಲೂಕಿನ ಮುಳ್ಳಿ ಹೋಬಳಿಯ ಕವತ್ತೂರು, ಎಳತ್ತೂರು, ಕೊಲ್ಲೂರು, ಕುಕ್ಕಿಕಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ೪೩ ಮನೆಗಳಿದ್ದು, ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಾರ್ಕಳ ತಾಲೂಕಿನ ಹಿರೇಯಂಗಡಿ, ಜೋಡುಕಟ್ಟೆ, ಕುಂಟಲಪ್ಪಾಡಿ, ಕಾರ್ಕಳ ಪಟ್ಟಣ ಸಾಣೂರು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೮೩ ಕುಟುಂಬಗಳು ವಾಸವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದಿರುವುದು. ಇವರಲ್ಲಿ ಬಳಿ ಪದ್ಧತಿ ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಸುಮಾರು ೬೭ ಬಳಿ ಇರುವುದೆಂದು ಮಾಹಿತಿದಾರರು ತಿಳಿಸಿರುವರು. ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮರಾಠಿ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಬೆಡ್ಡಂ, ಅಸಲ್, ಬೇಡೇಕರ್, ಬೊಂಸ್ಲೆ, ಚೆವ್ವಾನ/ಚೆವನ್, ಮೊರೆ, ದೇವಕರ, ಜಗತಾಪ, ಜಾದವ, ರಾಥೋಡ್, ಪವಾರ, ಸಿಂಧೆ, ಸೆಪ್ಪೇಕರ, ತಾಮಸ್, ಉಜ್ಜೇಕರ, ವಾಗ್ವಾನ್, ವಿಡೆ ಮುಂತಾದ ೧೭ ಬಳಿಗಳು ದೊರೆತಿವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ವೈವಾಹಿಕ ಸಂಬಂಧ ಬೆಳೆಸುವಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ.

೨೧. ಸಿದ್ಧಿ :

ಸಿದ್ಧಿ ಜನಾಂಗದವರನ್ನು ದಿ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕಾಸ್ಟ್ ಆ್ಯಂಡ್ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ ಆರ್ಡರ್ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಆ್ಯಕ್ಟ್ ೨೦೦೨ರ ಪ್ರಕಾರ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ದಿನಾಂಕ: ೦೮.೦೧.೨೦೦೩ ರಿಂದ ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಉತ್ತರಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡ ಪಟ್ಟಿಯ ಕ್ರಮಸಂಖ್ಯೆ (೫೦)ರಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಇವರು ಅಪ್ರಿಕಾ ಖಂಡದ ಜಂಬೇಸಿ ಪ್ರದೇಶದ ಮೂಲನಿವಾಸಿಗಳು. ೧೫ ಅಥವಾ ೧೭ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಪೋರ್ಚುಗೀಸರು ಇವರನ್ನು ಜೀತದಾಳುಗಳಾಗಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ತಂದರು.

ಭಾರತದ ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಾದ ಗುಜರಾತ, ಗೋವಾ, ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಆರಂಭಗೊಂಡ ಇವರ ಬದುಕು ಕಾಲಾಂತರದಲ್ಲಿ ಕಾರಣಾಂತರಗಳಿಂದ ಅರಣ್ಯವಾಸಿಗಳಾಗಿ ಸ್ಥಳೀಯರೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಆದಿಮ ಧರ್ಮದೊಂದಿಗೆ ಇತರ ಧರ್ಮಗಳಿಗೆ ಮತಾಂತರಗೊಂಡು ಸ್ಥಳೀಯ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಒಗ್ಗಿಕೊಂಡರು. ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ತಮ್ಮ ಮೂಲಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಆಚರಣೆಗಳಿಂದ ವಿಮುಖರಾಗುತ್ತಾ ಹಿಂದೂ ಸಿದ್ಧಿ, ನೀಗ್ರೋ ಸಿದ್ಧಿ, ಇಸ್ಲಾಂ ಮತ್ತು ಕ್ರೈಸ್ತ ಸಿದ್ಧಿಗಳೆಂದು ತಮ್ಮನ್ನು ಕರೆಸಿಕೊಂಡರು.

೨೦೧೧ರ ಜನಗಣತಿ ಪ್ರಕಾರ ಉತ್ತರಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಿದ್ಧಿ ಬುಡಕಟ್ಟಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ೧೦,೪೭೭ ಅದರಲ್ಲಿ ಪುರುಷರು ೫೧೬೪, ಸ್ತ್ರೀಯರು ೫೩೧೩, ನಗರದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ೩೩೩ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ೧೦೧೪೪ ಜನ ವಾಸವಾಗಿರುವುದು ದಾಖಲಾಗಿದೆ.

೨೨. ಜೀನು ಕುರುಬ :

೨೦೧೧ರ ಜನಗಣತಿ ಪ್ರಕಾರ ಉತ್ತರಕನ್ನಡ, ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮತ್ತು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೮೪ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ದಾಖಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ೫೦ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳಲ್ಲಿ ಜೀನು ಕುರುಬ ಮತ್ತು ಕೊರಗ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳು ಮಾತ್ರ 'ಆದಿಮ ಬುಡಕಟ್ಟು' (ಪ್ರಿಮಿಟಿವ್ ಐಂಡಿಯನ್) ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾಗಿದೆ. ಜೀನು ಕುರುಬರು ಜೀನಿನ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಿಂದಲೇ ತಮ್ಮ ಬದುಕನ್ನು ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪಾರಂಪರಿಕ ಕಸುಬು ಜೀನು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುವುದಾದರೂ ಗಿಡ ಮೂಲಕ, ಕಾಡಿನ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯು ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕೆಲವರಿಗೆ ಸರಕಾರವು ಜಮೀನು ನೀಡಿದ್ದರಿಂದ ಕೃಷಿಕರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಬಹಳಷ್ಟು ಮಂದಿ ಕೃಷಿಕೂಲಿಗಳಾಗಿ ದುಡಿಯುತ್ತಾರೆ.

೨೩. ಕೊರಗರು:

೨೦೧೧ರ ಜನಗಣತಿ ಪ್ರಕಾರ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೊರಗ ಬುಡಕಟ್ಟಿನವರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಒಟ್ಟು ೧೪೭೯೪ ಇದರಲ್ಲಿ ಪುರುಷರು ೭೨೧೦ ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀಯರು ೭೫೮೪ ದಾಖಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕರಾವಳಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಉತ್ತರಕನ್ನಡ, ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಹಾಗೂ ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಈ ಬುಡಕಟ್ಟಿನವರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ೧೩೧೧೩ ದಾಖಲಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ, ಕೇರಳ ಮತ್ತು ತಮಿಳುನಾಡು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೊರಗ ಬುಡಕಟ್ಟು ಕಾಣಿಸಿಗುವುದು. ಕರ್ನಾಟಕದ ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಕೇರಳದ ಕಾಸರಗೋಡು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವರು ದಟ್ಟವಾಗಿಯೇ ಇತರೆಡೆ ಚದುರಿದಂತೆಯೂ ಹರಡಿಕೊಂಡಿರುವರು.

ಇವರ ವಾಸಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ 'ಕೊಪ್ಪ' ಇಲ್ಲವೆ 'ಕೊಟ್ಟು' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಕೊರಗ ಮಾತೃಭಾಷೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇತರರೊಂದಿಗೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸುವರು. ಕೊರಗ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಐದು ಒಳಪಂಗಡಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. (೧) ಸೊಪ್ಪು ಕೊರಗರು (೨) ಚಿಪ್ಪಿ ಕೊರಗರು (೩) ಅಂಡೆ ಕೊರಗರು (೪) ಮುಂಡು ಕೊರಗರು (೫) ಬಾಪುಡ ಕೊರಗರು. ಕೊರಗರ ಅತ್ಯಂತ ಮುಖ್ಯ ದೈವ ಕೊರಗತನಿಯ ಈತನೇ ಅವರ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ನಾಯಕ. ಅಲ್ಲದೆ ಇವರು ಸರ್ವಜೀತನಾವಾದಿಗಳು ಕಾರಣ ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ಇವರು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವರು ಆದಿತ್ಯವಾರವನ್ನು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವೆಂದು ಗ್ರಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪಂಜುರ್ಲ, ಕಲ್ಲುರ್ಲ, ಜುಮಾದಿ ಮೊದಲಾದ ಭೂತ ದೈವಗಳಿಗೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

೨೪. ಅಡಿಯನ್ :

ಇವರು ಪಾರಂಪರಿಕವಾಗಿ ಗುಲಾಮರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಉಡುಪಿ, ಕುಂದಾಪುರ, ಪುತ್ತೂರು, ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೂಲತಃ ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯದ ವೈನಾಡು ಮತ್ತು ಕಣ್ಣೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ವಲಸೆ ಬಂದಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದು, ಇಂದು ಕೃಷಿಕೂಲಗಳಾಗಿ, ದಿನಗೂಲ ನೌಕರರಾಗಿ, ಪಶುಸಂಗೋಪರಾಗಿ ತಮ್ಮ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

೨೦೦೧ರ ಜನಗಣತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಇವರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ೨೯೫ ದಾಖಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ೦೯ (ಗಂಡಸರು ೭ ಹೆಂಗಸರು ೨) ಹಾಗೂ ಉತ್ತರಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ೦೩ (ಗಂಡಸರು ೧ ಹೆಂಗಸರು ೨) ಒಟ್ಟು ೧೨ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ದಾಖಲೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

೨೫. ಬಾರ್ಡಾ:

ಇವರು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ಬೇಟೆಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಕಸುಬನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದರು. ಇಂದು ಬೇಟೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ನಿಷೇಧಿಸಿರುವ ಕಾರಣ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಪರ್ಯಾಯ ವೃತ್ತಿಯನ್ನಾಗಿ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೂ ಕೃಷಿ ಕೂಲಿಗಳಾಗಿ ದುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರು ವ್ಯಾಪಾರ, ಮೀನುಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ. ೨೦೦೧ರ ಜನಗಣತಿ ಪ್ರಕಾರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೧೪೯ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ದಾಖಲಾಗಿದೆ. (ಗಂಡಸರು ೮೧, ಹೆಂಗಸರು ೬೮) ಉತ್ತರಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೧೫ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ದಾಖಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.

೨೬. ಬಾವಚ, ಬಾಮಚ :

ಇವರು ಪಾರಂಪರಿಕವಾಗಿ ಕುದುರೆಗಳನ್ನು ಸಿಂಗರಿಸುವ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಒಡೆಯುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದು ಕೆಲವರು ಕೃಷಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದು, ಕೃಷಿಕೂಲಿಗಳಾಗಿ ಉತ್ತರಕನ್ನಡ, ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಾಂತರ, ಬೆಳಗಾವಿ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಾರೆ.

೨೦೦೧ರ ಜನಗಣತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಗಂಡಸರು ೨೧೯ ಹೆಂಗಸರು ೨೩೫ ಒಟ್ಟು ೪೫೪ ದಾಖಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಗಂಡಸರು ೦೬ ಹೆಂಗಸರು ೧೦ ಒಟ್ಟು ೧೬ ದಾಖಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.

೨೨. ಜೋಧರಾ:

ಪಾರಂಪರಿಕವಾಗಿ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದಿಗೂ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಜೀವನಾವಲಂಬಿತ ವೃತ್ತಿಯನ್ನಾಗಿ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಕೃಷಿ ಕೂಲಿಕಾರಿಯಾಗಿ ಗೃಹ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ೨೦೦೧ರ ಜನಗಣತಿಯಂತೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ೩೫೯ ದಾಖಲಾಗಿದ್ದು, ಉತ್ತರಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ೪೧ ಎಂಬುದಾಗಿ ದಾಖಲಾಗಿದೆ.

೨೩. ಡುಬ್ಬ, ತಲವಿಯ, ಹಲ್ಲು:

ಇವರು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಗುಜರಾತ್ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಾರೆ. ೨೦೦೧ರ ಜನಗಣತಿ ಪ್ರಕಾರ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೨೦೨ ಗಂಡಸರು, ೧೨೨ ಹೆಂಗಸರು ಒಟ್ಟು ೩೨೪ ಜನರು ದಾಖಲಾಗಿರುವರು. ಉತ್ತರಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೦೮ ಜನರು ದಾಖಲಾಗಿದ್ದಾರೆ. (೪+೪=೮) ಇವರುಗಳಲ್ಲಿ ೪ ಹೆಂಗಸರು ಮತ್ತು ೪ ಗಂಡು ಎಂಬುದಾಗಿ ದಾಖಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇವರು ಪಾರಂಪರಿಕವಾಗಿ ಜೀತದಾಳುಗಳಾಗಿ ಭೂಮಾಲಕರನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿರುವರು. ಇಂದು ಕೆಲವರು ಮೀನುಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ.

೨೪. ಗಮಿತ್, ಮಾವ್ವಿ, ವಾಳು :

ಇವರು ರಾಜ್ಯದ ಬೆಳಗಾವಿ ಮತ್ತು ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದಿದ್ದು, ೨೦೦೧ರ ಜನಗಣತಿಯಂತೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೧೫೨ ಮಂದಿ ಗಂಡಸರು ಮತ್ತು ೧೩೧ ಹೆಂಗಸರು ಒಟ್ಟು ೨೮೩ ಜನರು ದಾಖಲಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ಕೃಷಿಯನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಉತ್ತರಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಒಟ್ಟು ೧೫ ಮಂದಿ ಜನಗಣತಿಯಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾಗಿದ್ದಾರೆ.

೨೫. ಕೋಟ :

ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಹಾಗೂ ಕೊಳ್ಳೆಗಾಲ ತಾಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿರುವ ವಾಸ್ತವ್ಯವಿದ್ದು, ಬುಡಕಟ್ಟು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಾಗಿರುವರು. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ೮೫ ಜನ ಕೋಟ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇದ್ದು, ಇವರು ಪಾರಂಪರಿಕ ವೃತ್ತಿಯನ್ನಾಗಿ ಕುಂಬಾರಿಕೆ, ಚೀನಿವಾರಿಕೆ, ಕೃಷಿ ಹಾಗೂ ಪಶುಪಾಲನೆ ಮತ್ತು ಲೋಹದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ.

೨೬. ನಾಯಕ ಬೇಡ, ವಾಲ್ಮೀಕಿ :

ಕರ್ನಾಟಕದ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳಲ್ಲೇ ಅತೀ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿರುವವರು ನಾಯಕ, ಬೇಡ, ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಸಮುದಾಯದವರು. ೨೦೧೧ರ ಜನ ಗಣತಿಯಂತೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೩೨,೯೬,೩೫೪ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ನಾಯಕ ಸಮುದಾಯದವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಮೂಲತಃ ಪಾರಂಪರಿಕವಾಗಿ ಬೇಟೆ ಆಡುವುದು ಕುಲಕಸುವಾಗಿತ್ತು. ನಂತರ ಕೃಷಿ, ಪಶುಪಾಲನೆ ಮುಖ್ಯವೃತ್ತಿಯನ್ನಾಗಿ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಹಲವಾರು ಮಂದಿ ಕೃಷಿಕೂಲಿ, ಕೃಷಿಯೇತರ ಕೂಲಿಗಳಾಗಿ ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಸರ್ಕಾರಿ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಅಲ್ಲದೆ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಾಗಿರುವರು. ಗ್ರಾಮಾಂತರದಲ್ಲಿ ೨೨,೩೬,೧೬೨ ಹಾಗೂ ನಗರ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ೫,೬೦,೧೯೨ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇವರಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬುಡಕಟ್ಟಿನ ಎಲ್ಲಾ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಮೂರು ಮುಖ್ಯವಾದ ಸಮುದಾಯಗಳಾದ ಹಾಲಕ್ಕಿಬಕ್ಕಲು, ಗಂಗಾಮತಸ್ಥ, ಕಾಡುಗೊಲ್ಲ ಸಮುದಾಯಗಳನ್ನು ಕುಲಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಮುಂದಿನ ಕ್ರಮಕ್ಕಾಗಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಬುಡಕಟ್ಟು ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಇಲಾಖೆ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಬುಡಕಟ್ಟು ಗುಣಲಕ್ಷಣವುಳ್ಳ ಹಲವಾರು ಸಮುದಾಯಗಳು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿರುವುದು ಕೂಡ ಕಂಡುಬಂದಿರುತ್ತದೆ.

ಕೊನೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು

೧. ಅಣ್ಣಪ್ಪ ಎ. ಅ., "ಖಡ್ಗಚಿಟಿ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಉಪಶಾಖೆ", ಕ-೨೨.
೨. ಡಾ. ಕೆ. ಎಂ. ಮೈತ್ರಿ, ೨೦೦೨, ಬುಡಕಟ್ಟು ಕುಲಕಸುಬು, ಪು- ೨೦
೩. ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಕನ್ನಡ ನಿಘಂಟು, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ (ಪರಿಷ್ಕೃತ), ೨೦೦೧.
೪. ಕಿಟಲ್, ಕನ್ನಡ ಇಂಗ್ಲಿಷ್, ನಿಘಂಟು, ೧೯೯೪.
೫. ಡಾ. ಜಿ. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ, ೨೦೧೬, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು, ಪು-೪೯೮
೬. ವಿ. ಆರ್. ಶರ್ಮ, ೧೯೯೮, ಕುಲ ಜನಾಂಗ ಮತ್ತು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಸಂಬಂಧಗಳು, ಪು-೧೨೨.
೭. ಸರ್ ಹರ್ಬರ್ಟ್ ರಿನ್ಸೆ, ೧೯೦೧, ಭಾರತದ ಜನಗಣತಿ ವರದಿ, ಸಂ-೧, ಪು-೨೧೮
೮. ಸರ್ ಜೆ. ಎ. ಬೇನ್ಸ್, ೧೯೬೧, ಭಾರತದ ಜನಗಣತಿ ವರದಿ, ಸಾಮಾನ್ಯ ವರದಿ, ತಾ. ೧ ಕ-೧ ಕ- ೧೫೮
೯. ಜೆ.ಎಚ್. ಹಟನ್, ೧೯೩೧, ಭಾರತದ ಜನಗಣತಿ ವರದಿ, : ೪೩೯೧
೧೦. ಡಾ. ಜಿ. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ, ೨೦೧೬, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು, ಪು-೪೯೯-೫೦೨.
೧೧. ಉತ್ತರಾಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶ ಉ. ಖ. ಖುಜುಂಡಿಯಾ ಖಾ-ಅಚಿಟಿಬಜ್ಜಿ ಚಿಟಿಟಿ ಖುಜುಂಡಿ ಕರ್ನಾಟಕ : ಉತ್ತರಾಂಧ್ರ ಕರ್ನಾಟಕಿ : ತಾ. ಆಚಿಟಿ, ೧೯೪೩ : ಕ-೨
೧೨. ಇಟಿಟಿ ಗಿ., ೧೯೩೯, ಖುಜುಂಡಿಯಾ ಕ-೫೧೯.
೧೩. ಆಚಿ ಖ.ವಿ. ಚಿಟಿಟಿ ಆಚಿ ಖಖ., ೧೯೫೫, "ಖಡ್ಗಚಿಟಿ ಉತ್ತರಾಂಧ್ರ ಉತ್ತರಾಂಧ್ರ ಖಜುಂಡಿ ಕ-೨೯.
೧೪. ಚ.ನ. ಶಂಕರರಾವ್, ೧೯೯೫, ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜ ಜೈ ಭಾರತ್ ಪ್ರಕಾಶ, ಮಂಗಳೂರು ಪುಟ - ೩೮೩
೧೫. ಡಾ. ಕೆ.ಎಂ. ಮೈತ್ರಿ, ೨೦೧೪, ಕರ್ನಾಟಕದ ಏಕೀಕರಣ ಮತ್ತು ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳು, ಸಮಾಜ ಅಧ್ಯಯನ (ಸಂ) ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ಸಂಶೋಧನೆ ಪತ್ರಿಕೆ ಸಂ-೧ ಸಂಚಿಕೆ-೧ ಜುಲೈ-ಡಿಸೆಂಬರ್.
೧೬. ಇಟಿಟಿಟಿ ಒಳಬಾಂಧವ್ಯ, (ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತನ್ನ ಜಾತಿಯ ಮತ್ತು ಉಪಜಾತಿಯ ಒಳಗಡೆ ತನ್ನ ಜೀವನ ಸಂಗಾತಿಯನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ನಿಯಮ)
೧೭. ಉತ್ತರಾಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶ ಉ., ಉತ್ತರಾಂಧ್ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಕ-೪೯೮
೧೮. ಏಡಿಟಿಟಿ ಒ. ಐ., ೧೯೪೮, ಉತ್ತರಾಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶ, ಉತ್ತರಾಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶ ಉತ್ತರಾಂಧ್ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಕರ್ನಾಟಕಿ, ಕ-೨
೧೯. ಉತ್ತರಾಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶ (ಉತ್ತರಾಂಧ್ರ), ೧೯೬೩, ಉತ್ತರಾಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶ ಉತ್ತರಾಂಧ್ರ ಉತ್ತರಾಂಧ್ರ ಉತ್ತರಾಂಧ್ರ ಕರ್ನಾಟಕಿ ತಾ. ೨ ಇಟಿಟಿಟಿ, ಉತ್ತರಾಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶ : ಉತ್ತರಾಂಧ್ರ.
೨೦. ಚ.ನ. ಶಂಕರರಾವ್, ೧೯೯೫, ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜ ಜೈ ಭಾರತ್ ಪ್ರಕಾಶ, ಪು- ೩೮೩
೨೧. ಅದೇ, ಪು-೩೮೩.
೨೨. ವಿಶೇಷ ತರದ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿ ಅಂದರೆ [ಕುಮೇರಿ ಕೃಷಿ].
೨೩. ಕೆ.ಎಂ. ಮೈತ್ರಿ, ೨೦೧೬, [ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಆದಿವಾಸಿಗಳು], ಪು-೧-೨೪
೨೪. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳ ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಪಟ್ಟಿ, ೨೦೧೧.
೨೫. ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳ ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಪಟ್ಟಿ, ೨೦೧೧.